

III. INTERNATIONAL
RURAL TOURISM
AND DEVELOPMENT
CONGRESS

FULL TEXT BOOK

**2
0
1
9**

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
I S T A N B U L

anatolia
science academy

13-15 June 2019
Bodrum, Turkey

III. INTERNATIONAL
RURAL TOURISM
AND DEVELOPMENT
CONGRESS

TAM METİN KİTABI

2
0
1
9

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
I S T A N B U L

anatolia
science academy

13-15 June 2019
Bodrum, Turkey

III. INTERNATIONAL RURAL TOURISM AND DEVELOPMENT CONGRESS

8. ULUSAL KIRSAL TURİZM KONGRESİ

Foreword	4
Organizing Committee	5
Scientific Committee	6-8
Oral Presentation	
Poster Presentation	

Değerli Katılımcılar,

8. Ulusal Kırsal Turizm Kongresi ve 3rd Rural Tourism and Development Congress, eş zamanlı olarak, 13-16 Haziran 2019 tarihleri arasında, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İstinye Üniversitesi ile University of Tirana, Albania iş birliğiyle Bodrum’da düzenlenecektir.

Siz değerli bilim insanlarının katılım ve destekleri bizlere güç vereceğinden, şahsım ve Kongre Düzenleme Kurulu adına sizleri kongremizde görmekten mutluluk ve onur duyacağım.

Doç. Dr. Hüseyin ÇEKEN

Kongre Eş Başkanı

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Turizm Fakültesi

Dear Colleagues,

It is a great pleasure for us to invite you to participate in the 3rd International Rural Tourism and Development Congress” which will be held in Bodrum, Turkey in June 13-16, 2019, organized by Muğla Sıtkı Koçman University, İstinye University and University of Tirana.

Rural Tourism is already an important part of the European tourism sector. But many assets and resources for recreation in rural areas are yet not used or remain undetected. IRTAD-2019 is organized around the major theme of rural tourism. Additionally, it aims to provide an opportunity for researchers to answer some of the challenges in the development of tourism, and to outline new solutions for developing it. The main theme includes interrelated issues, each of them calling for a variety of disciplinary approaches.

The Conference will be divided into substantive sessions, providing the opportunity to focus on specific areas from their own prospective and national experiences.

The Conference aims to bring together academic scientists, researchers, research scholars and professionals, in order to exchange and share their experiences and research results related to the aspects of tourism.

The Conference will be a great opportunity for academics from various disciplines and countries to share their research; to receive informal in-depth feedback through discussions and to establish contact with professionals in other countries and institutions

So, we invite you to contribute with papers and presentations, in the International Rural Tourism and Development Congress.

In addition to our conference scientific sessions, we would like to invite you to visit Bodrum Turkey and see various tourism phenomena and rich natural heritage and cultural monuments.

Prof. Dr. Ilia Kristo

Conference Chairman

DÜZENLEME KURULU/ORGANIZING COMMITTEE

8. ULUSAL KIRSAL TURİZM KONGRESİ/3rd International Rural Tourism and Development Congress

KONGRE BAŞKANI/CONGRESS CHAIRMAN

Prof. Dr. Ili Kristo, University of Tirana, Albania

KONGRE EŞ BAŞKANI/CONGRESS CO-CHAIRMAN

Doç. Dr. Hüseyin ÇEKEN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

KONGRE KOORDİNATÖRÜ/CONGRESS COORDINATOR

Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN, Kavram MYO

KONGRE KOORDİNATÖR YARDIMCISI/CONGRESS COORDINATOR ASST.

Dr. Öğr. Üyesi Çağla ÖZER, İstinye Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI/ORGANISING COMMITTEE CHAIRMAN

Prof. Dr. Ayhan GÖKDENİZ, Balıkesir Üniversitesi DÜZENLEME

KURULU ÜYELERİ/ORGANISING COMMITTEE MEMBERS

Dr. Majlinda Sana, University of Durres "Aleksander Moisiu", Albania Dr.

Albana Kosovrasti, Lec., University of Tirana, Albania

Msc. Ornela Hasrama, Lec., University of Tirana, Albania

Begüm OTAĞ, Lec., İstinye University, Turkey Cansu

AGAN, Lec., İstinye University, Turkey

SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Afrim ALİLİ, University of Tetova, Macedonia Prof.
Dr. Ahmet Kibar ÇETİN, Çankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Alaeddin BOBAT, Kocaeli Üniversitesi Prof.
Dr. Ali Kemal GÜRBÜZ, Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Ana Vovk KORZE, University of Maribor, Slovenia
Prof. Dr. Bahar TAHTA, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Bahriye ASLAN, Ege Üniversitesi Prof.
Dr. Cevdet AVCIKURT, Balıkesir Üniversitesi Prof.
Dr. Derman KÜÇÜKALTAN, Kavram MYO
Prof. Dr. Dragutin T. MIHAİLOVIĆ, University of Novi Sad, Serbia Prof.
Prof. Dr. Düriye BOZOK, Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ersin YÜCEL, Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Etem ISENİ, University of Tetova, Macedonia
Prof. Dr. Füsün BAYKAL, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Füsün İSTANBULLU DİNÇER, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Genc DEMI, University of Tirana
Prof. Dr. Haluk TANRIVERDİ, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan GÜRBÜZ, Atatürk Üniversitesi Prof.
Dr. Hasan VURAL, Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Hulusi DOĞAN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. İrfan ARIKAN, University of Applied Sciences, Krems, Austria Prof.
Dr. İsmail KIZILIRMAK, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ivanka NESTOROVA, St. Kliment Ohridski University, Macedonia Prof.
Dr. Kerem KARABULUT, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Prof. Dr. Medet YOLAL, Anadolu Üniversitesi Prof.
Dr. Mehmet KIR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Oğuzhan İLBAN, Balıkesir Üniversitesi Prof.
Dr. Mithat Zeki DİNÇER, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mislim ZENDELI, University of Tetova, Macedonia Prof.
Dr. Mitre AVRAMOSKI, University of Tetova, Macedonia Prof.
Dr. Muharrem TUNA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN, Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Namık Kemal ÖZTÜRK, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Prof.
Dr. Naser RAİMİ, University of Tetova, Macedonia
Prof. Dr. Nilüfer KOÇAK, Dokuz Eylül Üniversitesi Prof.
Dr. Orhan BATMAN, Sakarya Üniversitesi Prof. Dr.
Orhan ÖZÇATALBAŞ, Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Ozan BAHAR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Öcal USTA, İstanbul Kent Üniversitesi Prof. Dr.
Perikli QIRIAZI, University of Tirana
Prof. Dr. Raman ISMAİLİ, University of Tetova, Macedonia

Prof. Dr. Sabri LACI, University of Tirana

Prof. Dr. Semiha KIZILOĞLU, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Sultan BAYSAN, Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Şule AYDIN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Umut AVCI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Ümit YILMAZ, University of Georgia, US

Assoc. Prof. Adela Shera, University of Tirana

Doç. Dr. Adil OGUZHAN, Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet KÖROĞLU, Balıkesir Üniversitesi

Doç. Dr. Ali BAYRAKDAROĞLU, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Doç.

Dr. Ali TÜRKER, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Aslı ALBAYRAK, İstanbul Arel Üniversitesi

Doç. Dr. Aslı GÜNEŞ, İzmir Demokrasi Üniversitesi

Doç. Dr. Aybeniz AKDENİZ AR, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Ayhan GÖKDENİZ, Balıkesir Üniversitesi

Doç. Dr. Aysel USLU, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Aysun ÇELİK, Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Barış ERDEM, Manas Üniversitesi

Doç. Dr. Bedriye ASIMGİL, İzmir Demokrasi Üniversitesi

Doç. Dr. Burhan AYDEMİR, Balıkesir Üniversitesi

Doç. Dr. Cafer TOPALOĞLU, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Doç.

Dr. Cem IŞIK, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Doğan KUTUKIZ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Ehlinaz TORUN KAYABAŞI, Kocaeli Üniversitesi

Doç. Dr. Emel GÖNENÇ GÜLER, Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Emrah ÖZKUL, Kocaeli Üniversitesi

Doç. Dr. Emre Ozan AKSÖZ, Anadolu Üniversitesi

Assoc. Prof. Emri MURATI, Faculty of Agriculture and Biotechnology, University of Tetova

Doç. Dr. Esen ORUÇ, Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. Faton SHABANI, University of Tetova, Macedonia

Doç. Dr. Füsün ERDURAN NEMUTLU, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Gökhan AYAZLAR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Gül SAYAN ATANUR, Bursa Teknik Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. Gülay ÇETİNKAYA ÇİFTÇİOĞLU, European University of Lefke, Cyprus Assoc.

, Prof. Halil BAJRAMI, Isa Boletini University of Mitija of Tetova, Macedonia Assoc

Prof. Dr. Hasim DEARİ, University of Tetova, Macedonia

Doç. Dr. Hüseyin ÇEKEN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Doç.

Dr. Ilgaz AKATA, Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Işıl ARIKAN SALTİK, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim GÖNEN, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim SEZER, Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. İsmail ÇINAR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Kudret GÜL, Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Oğuzhan İLBAN, Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet SARIOĞLAN, Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Muammer MESCİ, Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÇUHADAR, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Murat YEŞİLTAŞ, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Nedim ÖZDEMİR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Nusret DRESKOVİC, University of Sarajevo, Bosniaand Herzegovina
Doç. Dr. Özlem KÖROĞLU, Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Renan TUNALIOĞLU, Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Savaş ARTUĞER, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Sedat BENEK, Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Selda UCA, Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan BERTAN, Pamukkale Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Sheherzada MURATİ, University of Tetova, Macedonia Assoc.
Prof. Sonila PAPATHIMI, University of Tirana
Doç. Dr. Şefik Okan MERCAN, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Şevket ÖKTEN, Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Tayfun ÇUKUR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Tuğba KİPER, Namık Kemal Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Turgut KUTLU, Michigan State University, US
Doç. Dr. Zeliha Hale TOKAY, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Assoc. Prof. Xhezair IDRIZI, Faculty of technology and nutrition, University of Tetova
Dr. Albana KOSOVRASTI, University of Tirana
Esmeralda LACI, PhD, University of Vlora

Türkiye’de Ege-Akdeniz Bölgelerindeki Ekolojik Otelleri Ziyaret Eden Ekoturistlerin Memnuniyetlerinin Ölçülmesine Yönelik Alan Araştırması

Dilara Bahtiyar¹, Murad Alpaslan Kasalak², Mehmet Bahar³

¹Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Antalya

²Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Antalya

³Kapadokya Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Nevşehir

muradkasalak@akdeniz.edu.tr

Özet

Turizmin çevreye verdiği olumsuz etkiler ortaya çıktıktan sonra, çevre koruma bilinci giderek artmış ve artık günümüzde bir sorumluluk haline gelmiştir. Bu sorumluluk altında sürdürülebilirlik yaklaşımıyla hareket eden turistler doğa temelli turizm çeşitlerinden ekoturizme katılarak ekoturist sınıfını oluşturmuştur. Çevreyi korumanın yanı sıra, yerel halkın refahını gözeterek ekoturistlerin duyarlı seyahatleri her geçen gün artmaya başlamıştır. Yapılan bu seyahatlerin daha çok el değmemiş doğal alanlara yapıldığı, turistlerin yerel halkla yakından ilgilendiği birçok araştırmada ortaya çıkmıştır. Ülkemiz açısından bakıldığında ise, Ege-Akdeniz Yöresi’nde ekoturizm yoğun olarak gerçekleşmektedir. Mevcut ekolojik çiftlik veya ekolojik otel sayılarının da daha çok Ege-Akdeniz Yöresi’nde bulunması bunun en açık göstergesidir. Bu amaçla çalışmanın örneklem alanını Ege-Akdeniz Yöresi oluşturmuştur. Ele alınan çalışmadaki temel amaç Ege- Akdeniz Yöresi’ni ziyaret eden ekoturistlerin memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi ve memnuniyet düzeylerinin sosyo-demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiş, veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda Ege-Akdeniz Yöresi’ni ziyaret eden 277 ekoturiste uygulanan anket formlarından elde edilen veriler Sosyal Bilimler araştırmalarının analizinde sıkça kullanılan SPSS for Windows (Statistical Program for Social Sciences) paket programının 20.0 versiyonu ile analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular ışığında ekoturist memnuniyetini arttırmaya ve ekoturizm girişimciliğinin gelişimini sağlamaya yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ekoturist, Ekoturist Memnuniyeti, Ege-Akdeniz Bölgesi, Ekolojik Oteller

Visiting Ecological Hotels In Aegean-Mediterranean Regions In Turkey Eco-Tourists' Satisfaction The Measurement Of Field Research

Abstract

Tourism has become a responsibility today, after the negative impacts on the environment have emerged, the awareness of environmental protection has gradually increased and has become a responsibility. Under this responsibility, the tourists who act with the sustainability approach have participated in ecotourism from nature-based tourism and formed the ecotourist class. In addition to protecting the environment, the ecotourists who care for the well-being of the local population have begun to increase day by day. Many researches have come out in which tourists are interested in the local people. From the point of view of our country, ecotourism is realized intensively in the Aegean-Mediterranean region. The most obvious indication of this is that the existing ecological farm or ecological hotel numbers are mostly found in the Aegean-Mediterranean region. For this purpose, the sample area of the study was formed in the Aegean-Mediterranean region. The main objective of the study is to determine the level of satisfaction of ecotourists visiting the Aegean - Mediterranean region and to examine whether the level of satisfaction differs according to their socio-demographic characteristics. In this study, quantitative research method was adopted and questionnaire technique was used as data collection tool. In this context, data obtained from questionnaires applied in 277 ecotourists visiting the Aegean - Mediterranean region were analyzed with the 20.0 version of SPSS for Windows (statistical program for Social Sciences) package which is frequently used in the analysis of Social Sciences research. In the light of the findings, suggestions have been given to increase ecotourism satisfaction and to ensure the development of ecotourism entrepreneurship.

Keywords: Ecotourist, Ecotourist Satisfaction, Aegean-Mediterranean Region, Ecological Hotels

GİRİŞ

Turizm, su misali insanların isteklerine göre şekil alabilen son derece hassas kırılmalı yapıya sahip bir

sektördür. Bu sektör birçok ülkenin önemli gelir kapısı olurken kendi dışında birçok sektöre de etki yapmaktadır. Verdiği etkilerle birlikte zamanla farklı bir boyut kazanan turizm, günümüzde kentleşmeyle beraber doğaya yönelmeye başlamıştır. Doğa temelli turizm çeşitleri bu anlamda giderek önem kazanmış ve bu durum da pazardan pay almak isteyen ülkelerin turizm stratejilerinde bir dizi değişmelere yol açmıştır. Ekvatorial ülkeler ekoturizm adı altında gelişme imkânı bulmuş buldukları zengin coğrafyayı ekoturistlere sunmuşlardır.

1990'lı yıllardan itibaren turizm pazarında gelişen ekoturizm Birleşmiş Milletler tarafından 2002 yılının Uluslararası Ekoturizm Yılı ilan edilmesiyle daha da önem kazanmıştır. Kitlesele etkinliklerin verdiği zararlara karşı olarak ortaya ekoturizm gerek doğal tabiatı gerekse yerel halkı korumayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda ekoturizme katılan ekoturistler bozulmamış doğal alanları tercih etmiş, doğayla iç içe olarak yerel halkın yaşayışını ve kültürünü deneyimlemek istemiştir.

Yeni bir pazar olan ekoturizm günümüzde popülerliğini korumaya devam etmektedir. Ele alınan bu çalışmanın amacı, ekoturizmin yoğun olarak gerçekleştiği Ege- Akdeniz Yöresi'ni ziyaret eden ekoturistlerin memnuniyet düzeylerini belirlemek, memnuniyet düzeylerinin sosyo-demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla yerli literatürde ekoturist memnuniyetini ölçmeye yönelik bir çalışmanın yer almaması bu çalışmanın önemini arttırmaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi uygulanmış, veri toplama tekniklerinden anket tekniği kullanılmış, internet ortamında Google Docs üzerinden ekoturistlere uygulanmıştır ayrıca örnekleme yöntemi olarak olasılığa dayalı olmayan teknikler içerisinden kolayda örnekleme (tesadüfi olmayan) yöntemi tercih edilmiştir.

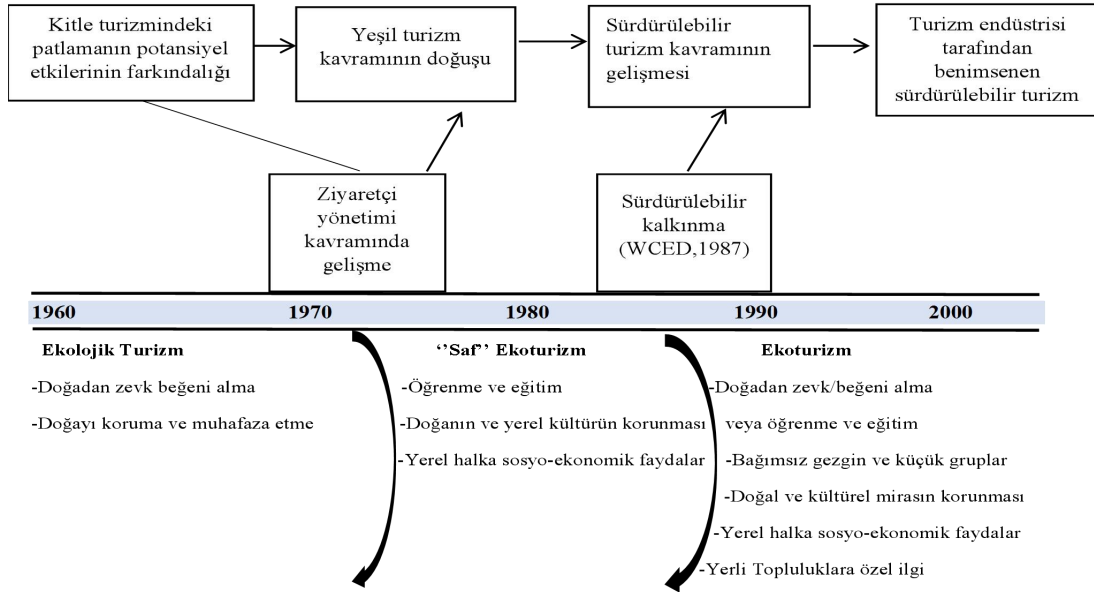
1.KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmanın bu bölümünde ekoturizmin gelişim süreci ile ekoturistlerin genel özelliklerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

1.1.Ekoturizm Kavramı

1976 yılında Budowski tarafından ilk kez koruma ve turizmin kaynaştırılması önerisi getirilmiştir. "Ekoturizm" terimi kısa bir süre sonra 1980'lerin sonlarında ortaya çıkmıştır (Orams, 1995:12). Kitle turizmin çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin ortaya çıkmasıyla çevreye duyulan hassasiyet artmış ve bu amaçla geçimlerini sürdürebilmek için turizm işletmeleri turizm yönetimi seçeneklerinde "çevre dostu" turizm kavramını keşfetmeye başlamışlardır (Jamal,T., Borges, M. & Stronza, A. ,2006:2). Sömürüye ve bozulmaya karşı sürekli korunan, bozulmamış doğal yaşam alanlarının korunması gerektiği düşüncesi halk tarafından da büyük oranda desteklenmiştir (Orams, 1995:12). 1970'lerde başlayan bu hareket ekoturizm görüşünü alternatif olarak desteklemiştir. Bu nedenle, ekoturizm döneminin başlarında koruma birincil motivasyondur. (Jamal ve ark. 2006:3). Bu dönemden itibaren ekoturizmin sıralı gelişmesi aşağıda Şekil 1'de görülmektedir.

Şekil 1. Sürdürülebilir Turizm ve Ekoturizm Kavramının Kronolojik Gelişimi

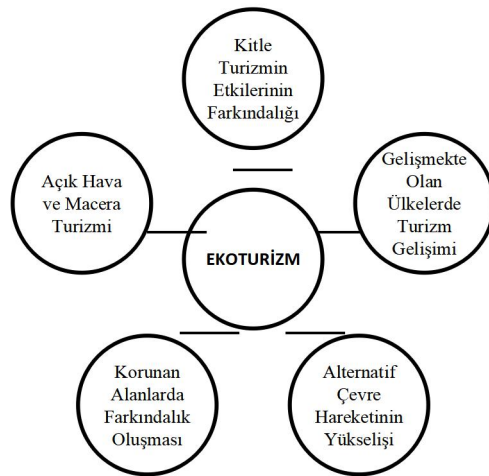

Kaynak: Swarbrooke, 2002 Uyarlayan Jamal vd., 2006:150

Sürdürülebilir kalkınma terimi ilk olarak 1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından sunulan Brundtland Raporu'nda "Bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılayan kalkınma" şeklinde ifade edilmiştir. Brundtland Raporu sürdürülebilir kalkınma ilkesi ile çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesini doğrudan ilişkilendirmektedir (www.mfa.gov.tr: 20.03.2017). Bu bağlamda raporda, ekonomik büyümenin çevre dostu bir perspektifle olabileceği vurgulanmıştır. Bu büyüme turizme sürdürülebilir turizm kavramını kazandırmış ve ardından bir alt basamak olarak ekoturizm terimi ortaya çıkmıştır.

Şekil 2'de, ekoturizmin erken evrelerinde, birbirinden farklı ve birbiriyle ilişkili olan yönlerini göstermektedir. Kitle turizmde ortaya çıkan olumsuz etkiler çevrede koruma farkındalığı yaratmış, nispeten rahatsız edilmemiş veya kirlenmemiş doğal alanlar önem kazanmış ve bu durum gelişmekte olan ülkelerde cazip hale gelmiş, ekonomik anlamda da bölgeye faydalar sağlamıştır. Böylece ekoturizm bölgeleri alternatif olarak gelir kaynağı elde edeceği yönünde hipotezler kurulmuştur.

Şekil 2. Ekoturizmin Yükselişini Etkileyen Başlıca Bileşenler

Kaynak : Jamal vd., 2006: 148

Ekoturizm giderek önem kazanmakla birlikte turizm doğa temelli turizm endüstrisinde hızlı gelişen bir bölümdür. Bazı kaynaklarda ekoturizm doğaya dayalı turizm, yumuşak turizm, özel ilgi turizmi, yeşil turizm, sorumlu turizm, alternatif turizm çeşidi olarak da bahsedilmektedir. Dünya Turizm Örgütü'ne göre

ekoturizmin genel özelliklerini aşağıda sıralanmıştır;

- I. Ekoturizme yönelen turistlerin temel motivasyon kaynağı, doğayı anlama, inceleme ile beraber hakim olan geleneksel kültürü de inceleme ve anlamaya çalışmadır.
- II. Ekoturizm eğitime ve yoruma dayalı bir özellik içerir.
- III. Ekoturizm turları yalnızca o bölgede faaliyet gösteren küçük yerel işletmeler tarafından küçük gruplara yönelik olarak organize edildiği gibi farklı büyüklükte olan yabancı tur operatörleri de küçük gruplara yönelik olarak ekoturizm turları düzenleyebilmektedir.
- IV. Ekoturizm, doğal ve kültürel çevre üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirir.
- V. Doğal alanların ve çevrenin korunmasını sağlar.
- VI. Ekoturizm, koruma amacıyla doğal alanların yönetiminde, ev sahibi olan yerel halka, organizasyonlara ve yetkililere ekonomik katkılar sağlar.
- VII. Yöre halkı için alternatif istihdam olanakları yaratır.
- VIII. Yerel halk ve turistler üzerinde doğal ve kültürel varlıkların korunmasına yönelik bilinci artırır (<http://sdt.unwto.org/content/ecotourism-and-protected-areas>, erişim tarihi: 02.03.2017).

Yapılan araştırmalar, ekoturizm konusundaki küresel ilginin (Uluslararası Ekoturizm Derneği tarafından "çevrenin korunması ve yerli halkın refahını geliştiren doğal alanlara sorumlu seyahat" olarak tanımlandığını) son yıllarda hızla büyüdüğünü göstermektedir. Sorumlu Seyahat'in 2015 Seyahat Gücü ve İstatistikleri Raporu'na göre, beş tüketiciden biri (%21) daha iyi bir çevre ve sosyal rekoru olan bir şirketle yapılan gezi için daha fazla para ödemeye razı olacağını belirtmektedir (Bahtiyar, 2017:42).

1.2.Ekoturist Kavramı

Yabancı kaynaklarda son zamanlarda dikkat çekici bir şekilde, çeşitli çalışmalarda, ekoturizmle ilgili olarak bir dizi perspektif keşfederek ekoturistlere odaklanılmıştır; davranışlar (Weaver & Lawton, 2002); değerler (Blamey & Braithwaite, 1997; Zografos & Allcroft, 2007), tutumlar (Wurzinger & Johansson, 2006), motivasyonlar (Beh & Bruyere, 2007; Holden & Sparrowhawk, 2002), seyahatlerinden sağlanan fayda (Frochot, 2005; Palacio & McCool, 1997) ve yerel ekonomik faydalar (Azlizam, Mohd Aswad, Asli, & Shazali, 2012) ekoturistlere yönelik olarak yapılan başlıca araştırma konularıdır.

Ekoturistler genel olarak ekoturizmin özelliklerine uygun seyahat eden, eğitim seviyesi yüksek, çevre bilincine sahip, risk almayı seven ve birazda maceraperest yönü ağır basan kişilerdir. Bolton (1997) ekoturisti; "kıymet bilirlilik, katılımcılık ve duyarlılık ruhu içinde, nispeten doğal özellikleri korunan alanları ziyaret eden kişi" olarak tanımlamıştır. Ekoturistlerin doğa ve kırsal yaşamla etkileşim kurma, bilme, öğrenme, tanıma, keşfetme, bilgilenme, risk arayışı, kendini keşfetme, kendini gerçekleştirme, doğanın kıymetini bilme, doğayı seyretme, bozmadan kullanma, doğayla iç içe olma, doğadan bir şekilde zevk alma gibi birbirinden farklı amaçları bulunmaktadır (Çevirgen, 2004: 48-49).

2.ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın amacı, kapsamı ve sınırlılıkları, araştırmanın modeli, verilerin elde edilmesi ve analiz süreçlerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

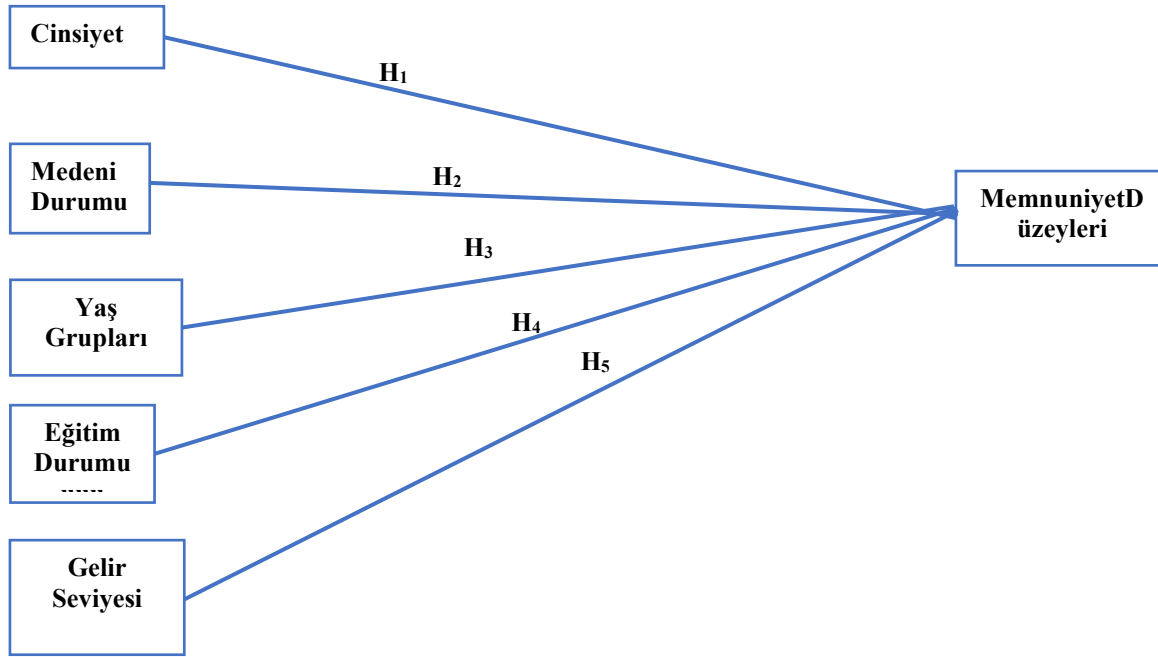
2.1.Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Sınırlılıkları

Ele alınan çalışmadaki temel amaç Ege- Akdeniz Yöresi'ni ziyaret eden ekoturistlerin memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi ve memnuniyet düzeylerinin sosyo-demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesidir. Bu bağlamda yapılan yerli literatür araştırmasında ekoturizm konusunda ekoturistlerin memnuniyet düzeylerine yönelik bir çalışma olmayışı çalışmanın bu yönde yapılmasını tetiklemiştir. Araştırmadaki sınırlılık ise çalışmanın Ege-Akdeniz Bölgesi'ni kapsamasıdır. Çalışma bir alan araştırmasıdır ve bu amaçla tümevarımsal bir yaklaşımla hareket edilmiştir.

2.2. Araştırmanın Modeli

Ege-Akdeniz Yöresi'ni ziyaret eden ekoturistlerin memnuniyet düzeylerini belirlemeye yönelik olarak başlanılan çalışmada hazırlanan araştırma modeli aşağıda sunulmuştur.

Şekil 3. Araştırmanın Modeli

Bilimsel çalışmamızın hareket noktasını oluşturan beş hipotez aşağıda sıralanmıştır.

H₁: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H₂: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H₃: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H₄: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H₅: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri aylık ortalama gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

2.2.1. Araştırma Verilerinin Toplanması ve Analizi

İnternet ortamında uygulanan anketler sosyal paylaşım ağında en çok takipçisi olan ekoturist siteleri arasından seçilmiştir. Site yöneticileri ile görüşme yapılarak çalışmanın geçerliliğinin koruması için Ege ve Akdeniz Bölgelerinde yer alan ekoturistlerin anketleri yapması esas alınmıştır. İnternet ortamında uygulanan anketlerin bulunduğu sosyal paylaşım ağları şunlardır;

1. Tatuta Ekolojik Çiftlik Ziyaretleri (23.141 Üye)
2. Ekoder Ekolojik Yaşam Derneği (9.985 Üye)
3. Yeryüzü Girişimi Eko Köy Girişimi (3.895 Üye)
4. Ekolojik Yaşam Derneği (2.029 Üye)
5. Eko köy Kadınları Üretim Merkezi (1.093 Üye)
6. Ekolojik Oteller (262 Üye)

Ekolojik çiftliklerde konaklama yapan turist sayısını belirlemek için, Tatuta Gençtur temsilcisi ile Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği ile telefon ve mail yoluyla görüşme yapılmıştır. Elde edilen sayısal veriler doğrultusunda 678 örneklem büyüklüğü için %95 güven aralığında 246 anket formuna ulaşılması hesaplanmıştır. Altınışik ve ark.(2010), 700 kişilik evren büyüklüğü için gerekli örnek büyüklüğünü 248 kişi olarak belirlerken, Baş (2006), 750 kişilik olan hedef kitle büyüklüğünü %5 örnekleme hatası payı ile 254 kişi olarak ifade etmiştir. Bu amaçla anket çalışması 2017 yılının Mart-Nisan-Mayıs aylarında 277 kişiye yapılmıştır.

Hazırlanan ekoturist anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde sosyo-demografik

özellikleri belirleyen sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ekoturizme ilişkin ekoturistlerin motivasyon düzeylerine yönelik 18 soru 5'li likert ölçeğiyle (Tamamen Katılıyorum:5, Katılıyorum:4, Kararsızım:3, Katılmıyorum:2, Tamamen Katılmıyorum:1) hazırlanmıştır. Bu ölçeği Lawton (2002) turizm ve çevre literatüründen faydalanarak oluşturmuştur. Oluşturulan anket Lawton (2002) tarafından Avustralya'da bulunan 65 yaş ve 65 yaş üstü ekoturistler üzerinde uygulanmıştır. Üçüncü bölümde ise ekoturizme ilişkin memnuniyet düzeyini ölçmeye yönelik 11 soru 5'li likert ölçeği (Çok Memnunum:5, Memnunum:4, Kararsızım:3, Memnun Değilim:2, Hiç Memnun Değilim:1) kullanılmıştır. Ölçeği ekoturizme uyarlayan Nepal (2007) ölçeği Nepal'deki en popüler trekking alanı olan Annapurna alanında uygulamıştır. Ekoturistlere uygulanan ölçek Nepal (2007)'in ekoturizme uyarlamış şekliyle kullanılmıştır. Ölçeklerin İngilizceden Türkçeye çevirilerinin yapılması için üç farklı uzmandan faydalanılmıştır.

Ekoturistlerin ekoturizme ilişkin motivasyon ve memnuniyet düzeylerini ortaya koymak amacıyla ölçeğin güvenilirliğini (Cronbach Alpha) belirlemek için güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Güvenilirlik analizi sonucunda verilerin genel güvenilirlik değeri ilk bölümde kullanılan 18 soruluk ölçekte 0,90 (Cronbach Alpha Katsayısı), ikinci bölümdeki 11 soruluk ölçekte ise 0,91 olarak tespit edilmiştir. Altunışık (2007), ölçeğin güvenilir olması için güvenilirlik kat sayısının en az 0,70 olması gerekmektedir. Ural & Kılıç (2006), güvenilirlik katsayısının 1'e yaklaştıkça güvenilirliğin arttığını belirtmiştir.

3.ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırmaya katılan toplam 277 ekoturistin cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, yabancı dil bilme düzeyi, kişisel aylık ortalama gelir ve tatile çıkma sıklığı değişkenlerine ilişkin veriler Tablo 1'de sunulmuştur. Araştırmaya katılan ekoturistlerin demografik özellikleri incelendiğinde; 277 ekoturistin %65,3'ü kadın, %34,7'si erkek, %47,7'si bekâr, ve %41,9'u evli bulunmaktadır.

Tablo 1. Ekoturistlere İlişkin Tanımlayıcı Bilgiler

Ekoturistlerin Cinsiyeti	Frekans	Yüzde (%)
Erkek	96	34,7
Kadın	181	65,3
Toplam	277	100
Ekoturistlerin Medeni Durumları	Frekans	Yüzde (%)
Bekar	132	47,7
Evli	116	41,9
Boşanmış	29	10,5
Toplam	277	100
Ekoturistlerin Yaş Grupları	Frekans	Yüzde (%)
20 yaş ve altı	1	0,4
21-30 yaş	97	35,0
31-40 yaş	81	29,2
41-50 yaş	51	18,4
51 yaş ve üzeri	47	17,0
Toplam	277	100
Ekoturistlerin Eğitim Durumları	Frekans	Yüzde (%)
İlköğretim	1	0,4
Ortaöğretim	23	8,3
Önlisans	29	10,5
Lisans	161	58,1
Lisansüstü	63	22,7
Toplam	277	100
Ekoturistlerin Aylık Ortalama Gelir Düzeyleri	Frekans	Yüzde (%)
1000 TL ve altı	41	14,8
1001-2000 TL	61	22,0
2001-3000 TL	57	20,6
3001-4000 TL	53	19,1
4001 TL ve üzeri	65	23,5
Toplam	277	100

Ekoturistlerin yaş grupları incelendiğinde, %35'i 21-30 yaş aralığı, %29,2'si 31-40 yaş aralığı, %18,4'ü 41-50 yaş aralığı ve %17'si 51 yaş ve üstü grubunda bulunmaktadır. Eğitim durumlarına bakıldığında %58,1 pay ile üniversite mezunları ilk sırada, %22,7 pay ile de Master/Doktora mezunlarının ikinci sırada yer almaktadır. Aylık ortalama gelir grubu açısından %22'sinin 1001-2000 TL, %20,6'sının 2001-3000 TL, %19,1'inin 3001-4000 TL, %23,5'inin 4000 TL üzerinde gelire sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 2. Ekoturistlerin Ekoturizme İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Ekoturizme İlişkin Memnuniyet Düzeyleri	Ortalama	Standart Sapma
Güzel dağ/deniz vb. manzarasından,	4,32	0,78
Huzurlu atmosferin sağlanmasından,	4,15	0,93
Ev sahibi ve çalışanların konuksever olmasından,	4,11	0,84
Sunulan yerel yemeklerin kalitesinden,	3,94	0,93
Makul fiyatın bulunmasından,	3,71	1,04
Çevre temizliğinden,	3,67	1,18
Otele giriş/çıkış ile ilgili işlemlerden,	3,58	0,95
Ortak yaşam yerlerinin rahatlığından,	3,54	1,00
Ulaşım kolaylığından,	3,47	0,97
Duş olanaklarının yeterli ve temiz olmasından,	3,40	1,14
Tuvalet olanaklarının yeterli ve temiz olmasından,	3,34	1,20

Ekoturizme ilişkin memnuniyet düzeylerinin ortalaması Tablo 2'de sunulmuştur. Memnuniyet düzeyleri ortalamalarına bakıldığında, ekoturistler ekoturizme ilişkin tatillerinde daha çok dağ, deniz gibi doğal manzaralardan (4,32), huzurlu atmosferden (4,15), ev sahibi ve çalışanların konuksever olmasından (4,11) memnun olduğu görüşündedir. Memnuniyet ortalamalarında diğerlerine kıyasla, düşük ifadelerden bir tuvalet olanaklarının yeterli ve temiz olması (3,34) diğeri ise duş olanaklarının yeterli ve temiz olması (3,40)'dır.

Tablo 3. Ekoturistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Ekoturizme Yönelik Memnuniyet Düzeyine İlişkin T- Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Ort.	Std. Sapma	Levene (p)	t	p
Kadın	181	3,845	0,822	0,063	0,746	0,456
Erkek	96	3,760	1,033			

Tablo 3'e göre araştırmaya katılan kadın ($\bar{x}=3,8453$) ve erkek ($\bar{x}=3,7604$) katılımcıların ekoturizme yönelik memnuniyet ortalamalarında çok belirgin bir farklılık gözlenmemektedir. Yapılan t testine göre, ekoturistlerin ekoturizme yönelik memnuniyet düzeylerinde cinsiyetler arası fark ($t=0,746$; $p=0,456>0,05$) anlamlı bulunmamıştır. Levene testi sonucunda ise, testin anlamlılık değeri $0,063>0,05$ bulunarak varyans homojenliği koşulunun sağlandığı tespit edilmiştir. Bu durumda; '**H₁: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.**' hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 4. Ekoturistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Ekoturizme Yönelik Memnuniyet Düzeyine İlişkin One-Way Anova Testi Sonuçları

Değişken	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
----------	-----------------	-----------------	---------------------	--------------------	---	---	--------------

p<0,05 homojendir.	Bekar Evli Boşanmış	Gruplar arası Gruplar içi	7,843 215,767	2 274	3,922 0,787	4,980	0,008	B1>B2	**Varyanslar
------------------------	---------------------------	------------------------------------	------------------	----------	----------------	-------	--------	-------	--------------

Ekoturistlerin medeni durum değişkenine göre ekoturizme yönelik memnuniyet düzeyine ilişkin One-Way Anova Testi karşılaştırılmasını gösteren dağılım incelendiğinde; ekoturistlerin medeni durum değişkenine göre ekoturizme yönelik memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur (f değeri=4,980; p=0,008<0,05). Bekar ekoturistlerin (B1) memnuniyet düzeyleri daha fazla iken (3,96), boşanmış olan ekoturistlerin (B2) memnuniyet düzeyleri daha düşük bir düzeydedir (3,44), evli olan ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri (3,73) ise boşanmış olan ekoturistlerden fazladır. Bu bağlamda; '*H₂: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.*' hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde ekoturistlerin ekoturizme yönelik memnuniyet düzeyi ile yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır (f değeri=1,340; p=0,255>0,05). Bu durumda, '*H₃: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.*' hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 5. Ekoturistlerin Yaş Değişkenine Göre Ekoturizme Yönelik Memnuniyet Düzeyine İlişkin One-Way Anova Testi Sonuçları

Değişken	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
20 yaş ve altı							
21-33 yaş	Gruplar arası	4,320	4	1,080			
31-40 yaş							-
41-50 yaş	Gruplar içi	219,290	272	0,806	1,340	0,255	
51 yaş ve üzeri							

*Varyanslar homojendir.

Ekoturistlerin eğitim durumu ile memnuniyet düzeyi arasında önemli bir farkın olmadığı Tablo 6'da tespit edilerek (f değeri=0,474; p=0,755>0,05); '*H₄: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.*' hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 6. Ekoturistlerin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Ekoturizme Yönelik Memnuniyet Düzeyine İlişkin One-Way Anova Testi Sonuçları

Değişken	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
İlköğretim							
Lise	Gruplar arası	1,549	4	0,387			
Önlisans							-
Lisans	Gruplar içi	222,062	272	0,816	0,474	0,755	
Lisansüstü							

*Varyanslar homojendir.

Tablo 7 incelendiğinde ise, ekoturistlerin aylık ortalama gelir durumu ile memnuniyet düzeyi arasında önemli bir farkın olmadığı tespit edilerek (f değeri=1,971; p=0,099>0,05); '*H₅: Ekoturistlerin memnuniyet düzeyleri aylık ortalama gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.*' hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 7. Ekoturistlerin Aylık Ortalama Gelir Durumu Değişkenine Göre Ekoturizme Yönelik Memnuniyet Düzeyine İlişkin One-Way Anova Testi Sonuçları

Değişken	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
----------	-----------------	-----------------	---------------------	--------------------	---	---	--------------

1000 TL ve altı	Gruplar						
1001-2000 TL	arası	6,299	4	1,575			
2001-3000 TL							
3001-4000 TL							
4001 TL ve üzeri					1,971	0,099	-
	Gruplar içi	217,311	272	0,799			

*Varyanslar homojendir.

4.SONUÇ

Çalışma sonucunda, ekoturistlerin ekoturizme ilişkin memnuniyet düzeylerinde cinsiyetler arası önemli bir fark bulunmamış ve memnuniyet düzeylerinin aynı oranda olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda Ege-Akdeniz Bölgesi'nin sürekli talep görmesinin sebepleri arasında ekoturistlerin bölgeden memnun oldukları sonucuna varılabilir. Oysaki Nepal (2007), Annapurna'da ekoturistler üzerine yaptığı çalışmada t testi sonucunda kadınların erkeklere göre yatak odasından ve oturma odasından daha memnun olduklarını tespit etmiştir. Öte yandan ekoturistlerin medeni durumlarına göre ekoturizme ilişkin memnuniyet düzeylerinde fark olduğu ortaya çıkmıştır. Bekar olan ekoturistlerin memnuniyet seviyeleri daha üst düzeyde iken, boşanmış olan ekoturistlerde memnuniyet düzeyi daha az düzeydedir.

Yurtdışında ekoturistlere yönelik olarak yapılan akademik çalışmalarda, ekoturistlerin eğitim ve gelir seviyelerinin yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Herbig & O'Hara (1997), yaptıkları çalışma sonucunda ekoturistlerin yüksek gelir ve eğitim seviyesine sahip olduklarını tespit etmiştir. Yine Kanada'da yapılan bir araştırmada, Kanadalı ekoturistlerin %66,4'ünün üniversite mezunu olduğu, İngiltere'de ise, ekoturistlerin %60'ının üniversite mezunu olduğu ortaya çıkmıştır (Weaver, 2001: 53). Uluslararası Ekoturizm Topluluğu (TIES)'nin 2000 yılında yayınladığı bir rapora göre; ekoturistler daha çok 35-54 yaş arasında olup, yaklaşık %82'si üniversite mezunudur. Yaş grubu olarak yapılan çalışmada ülkemizde daha çok 20-40 yaş arası ekoturist bulurken, Kanadalı ekoturistler üzerinde yapılan bir araştırmada %43.1'nin 55 yaş ve üzeri olduğu, Avustralya'ya doğa turizmi amacıyla giriş yapan turistlerin yarısının 20-29 yaş arasında olduğu, İngiltere'de ise ekoturistlerin yaklaşık %50'sinin 17-34 yaş arasında olduğu ortaya çıkmıştır. Ekoturizme katılan bireylerin farklı yaş grubundan oluşması ekoturizm adı altında birçok farklı turizm çeşidi olmasından kaynaklanmaktadır. Bazı ekoturistler kuş gözlemciliğini tercih ederken bazı ekoturistler ise vahşi doğada vakit geçirmeyi tercih etmektedir. Cinsiyet açısından değerlendirilirse ülkemizde ekoturizme daha çok kadınların (65,3) katıldığını söylemek mümkündür. 1996 yılında İngiltere'de yapılan bir çalışmada bayan ekoturistlerin oranının %54 ile %57 arasında olduğu bulunmuştur. Weaver (2001)'in Lamington Milli Park'ta yaptığı çalışma sonucunda da eko konaklama tesislerinde konaklayanların %62'sinin kadın olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda kadınların erkeklere göre ekoturizme daha fazla ilgi gösterdiği, turizm faaliyetlerini daha çok doğada gerçekleştirdiğini söylemek mümkündür. Ekoturizm, hem çevresel sorumluluk hem de çevrede oluşabilecek olumsuz etkileri en aza indirmek gibi unsurları ifade etmektedir. Genel olarak en iyileri, yenilenebilir enerji kaynakları, geri dönüşüm hizmetleri, çevre dostu tuvalet malzemeleri, enerji tasarruflu aydınlatma, yerel olarak tedarik edilen yiyecekler, organik çarşaf ve havlular, toksik olmayan temizlik malzemeleri, tek kullanımlık yemekler, su koruma yöntemleri ve çeşitli sürdürülebilirliğe odaklı girişimler sunmaktadır. Ekoturizmin uygulandığı ekolojik oteller ise, doğa koruma ve yaban hayatı korumasında daha aktif olmaya eğilimli, yerel ekosistemlerin flora ve faunaları hakkında ziyaretçileri eğitmeye ve alanın yerli kültüre daha derinden bağlı olma eğilimindedir. Ekoturizm, yerel halkla ekoturistler arasında olumlu ilişkiler kurmayı da sağlamaktadır. Öte yandan yerel halka iş olanağı sağlayarak kalkınma girişimlerini artırır böylece yerel ekonomiye katkıda bulunur. Ziyaretçilerin yerel gelenekleri korumasına ve takdir etmesine yardımcı olur. Bu şekilde ekoturizm, hızlı finansal kazançlar için yaşam alanlarını değiştirip yok etmekten çok, daha sürdürülebilir uzun vadeli bir iş modeli olarak görülmektedir.

Yapılan araştırmalar, ekoturizm konusundaki küresel ilginin (Uluslararası Ekoturizm Derneği tarafından "çevrenin korunması ve yerli halkın refahını geliştiren doğal alanlara sorumlu seyahat" olarak tanımlandığını) son yıllarda hızla büyüdüğünü göstermektedir. Sorumlu Seyahat'in 2015 Seyahat Gücü ve

İstatistikleri Raporu'na göre, beş tüketiciden biri (%21) daha iyi bir çevre ve sosyal rekoru olan bir şirketle yapılan gezi için daha fazla para ödemeye razı olacağını belirtmektedir (Bahtiyar, 2017:42).

KAYNAKÇA

- Altunışık, R. (2008). ‘‘Anketlerde Veri Kalitesinin İyileştirilmesi İçin Öntest (Pilot Test) Yöntemleri’’. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 1(2),ss.1-17.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S.& Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Spss Uygulamalı*. Sakarya Kitapevi, İstanbul.
- Azlizam, A., Mohd Aswad, R., Asli, D. A. T. & Shazali, J. (2012). ‘‘Local community ecotourism business experience in Kuala Tahan’’. *Malaysia. Malaysian Forester*, 75(1), ss.53-64.
- Bahtiyar, D. (2017). *Ekolojik Oteller Kapsamında Ekoturistlerin Kişilik Özellikleri, Motivasyonları ve Memnuniyetleri Arasındaki İlişki: Ege-Akdeniz Bölgesi Alan Araştırması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Beh, A. & Bruyere, B. L. (2007). ‘‘Segmentation by visitor motivation in three Kenyan national reserves’’. *Tourism Management*, 28(6), ss.1464–1471.
- Blamey, R. K. & Braithwaite, V. A. (1997) ‘‘A social values segmentati on of the potential ecotourism market’’. *Journal of Sustainable Tourism*, 5(1).ss.29-45.
- Bolton, M. & Coined, C. (ed.). (1997). *Loving them: Wildlife and Ecotourism*. Earth Scan Publications, London.
- Çevirgen, A. (2004). ‘‘Edremit Yöresinde Ekoturizme Yönelik Bir Talep Araştırması’’. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12,ss.46-67.
- Frochot, I. (2005). ‘‘A benefit segmentation of tourists in rural areas: A Scottish perspective’’. *Tourism Management*, 26(3),ss.335–346.
- Herbig P. & O’hara B. (1997). ‘‘Ecotourism: a Guide for Marketers’’. *European Business Review*, 97(5),ss. 231-236.
- Holden, A., & Sparrowhawk, J. (2002). ‘‘Understanding the motivations of ecotourists: The case of trekkers in Annapurna, Nepal’’. *International Journal of Tourism Research*, 4(6),ss. 435–446.
- Jamal,T., Borges, M. & Stronza, A. (2006). ‘‘The Institutionalisation of Ecotourism: Certification, Cultural Equity and Praxis’’. *Journal of Ecotourism*, 5(3),ss.145-175.
- Nepal, S. K. (2007). ‘‘ Ecotourists' Importanceand Satisfaction Ratings of Accommodation-Related Amenities’’. *Anatolia: An International Journal of Tourlsm and Hospitality Research*, 18(2),ss. 255-276.
- MFA (2017), www.mfa.gov.tr, (20.03.2017)
- Orams, M. B. (1995). ‘‘Towards a More Desirable Form of Ecotourism’’. *Tourism Management*, 16(3-8),ss.142.
- Palacio, V. & McCool, S. F. (1997) ‘‘Identifying ecotourists in Belize through benefit segmentation: A preliminary analysis’’. *Journal of Sustainable Tourism*, 5(3),ss.234-243.
- SDT-UNWTO (2017), <http://sdt.unwto.org/content/ecotourism-and-protected-areas>,(02.03.2017).
- Swarbrooke, J. (2002). *Sustainable Tourism Management*. CABI Publishing Series, New York USA.
- Ural, A. & Kılıç, O. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS İle Veri Analizi (SPSS 10.00 12.0 For Windows)*. Detay Yayıncılık, Ankara.

Weaver, D. B. (2002). ‘Hard-core Ecotourists in Lamington National Park, Australia’. *Journal of Ecotourism*, 1(1),ss.19-35.

Weaver, D. B. (ed.). (2001). *The Encyclopaedia of Ecotourism*. CABI Publishing, Wallingford, UK.

Weaver, D. B. & Lawton, L. J. (2002). “Overnight Ecotourist Market Segmentation in the Gold Coast Hinterland of Australia”. *Journal of Travel Research*, 40,ss. 270-280.

Zografos, C. & Allcroft, D. (2007). ‘The Environmental Values of Potential Ecotourists: A Segmentation Study’. *Journal of Sustainable Tourism*, 15(1),ss.44-66.